



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-5635

Chișinău

24 mai 2024

Ministerul Sănătății

Ref.: adresa nr. 09/1706 din 22 aprilie 2024

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutumului).*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.05.24 17:12:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

<i>Titlul actului examinat:</i>	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului).
<i>Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:</i>	Ion Șalaru - director adjunct al Agenției Naționale de Sănătate Publică
Evaluarea documentului de Analiză a Impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	12 decembrie 2023 16 aprilie 2024 (repetat)
<u>Concluzia:</u> Analiza de Impact a fost examinată în data de 12.12.2023 și nu a fost susținută de GL. Ulterior autorii au îmbunătățit analiza pentru a corespunde cu Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Decizia GL a fost de a susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și de către membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	14 mai 2024
<u>Concluzia:</u> Proiectul prezentat pentru expertiză conținea unele abateri de la principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite de Legea nr. 235/2006. Astfel au fost expuse anumite obiecții și recomandări din partea expertului SEIR. Decizia a fost de a se susține proiectul cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și a membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. (extrasul PV se anexează)	

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 19
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
14 mai 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Ana Groza	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	- Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Mihai Burunciuc	- Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper/Ludmila Țimbaliuc	- șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Angela Panciuc	- Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	- șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Cezar Dumbrăveanu, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Andrei Cucos, Ministerul Mediului, Sergiu Balacci, Ministerul Mediului, Tatiana Nicolai, Serviciul Fiscal de Stat, Rodica Poprițac, Ministerul Mediului, Anatolii Șalaru, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Iurie Pînzari, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Cristina Ceban, Secretar de stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi și Nicolae Boțan.

**Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative (*controlul tutunului*)**

Autor: Ministerul Sănătății

Au luat cuvântul:

dl Ion Șalaru ANSP

A menționat că prevederile proiectului prezentat reprezintă un exercițiu de transpunere parțială a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe.

Proiectul prevede aprobarea modificărilor în Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Principalele prevederi incluse în proiect se referă la următoarele aspecte:

Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului

Cuprinsul legii se completează cu noțiuni noi sau modificate, care se aliniază noțiunilor definite în legislația europeană: *flacon de reumplere; modificare substanțială a circumstanțelor; mediul fără fum de tutun; nicotină; nivel al emisiilor; produs de tutun încălzit; pliculețe cu nicotină; producător; tutun*. Stabilirea acestor noțiuni va exclude ambiguitățile în interpretarea și aplicarea prevederilor legislative. Articolul 13 se modifică prin completarea **cerințelor pentru raportare** de către Agenții economice care produc și/sau importă tutun și/sau produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora cu: - studiile interne și externe de care dispun

cu privire la cercetarea pieței și

preferințele diverselor grupuri de consumatori, incluzând tinerii și fumătorii curenți, referitoare la ingrediente și emisii, precum și rezumatele oricăror studii de piață pe care le realizează atunci când lansează produse noi.

- volumul anual al vânzărilor per marcă și tip, raportate în număr de țigarete sau cantități de lichide, dispozitive de încălzire, accesorii de utilizare –exprimate în kilograme, litri, unități.

Legea se completează cu un articol nou - 13¹ ce include raportarea informației, astfel, pe lângă obligațiile de raportare prevăzute la articolul 13, se aplică obligațiile de raportare extinsă în cazul anumitor aditivi conținuți în țigarete și tutun pentru rulat care sunt incluse pe o listă prioritară, aprobată de Guvern. Prevederea dată stabilește temeiul legal pentru transpunerea *Deciziei de punere în aplicare (UE) 2016/787 a Comisiei din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare a aditivilor conținuți în țigarete și tutun destinat rulării în țigarete care fac obiectul obligațiilor sporite de raportare* – măsură inclusă în Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2024-2027, prevăzută pentru luna iunie 2024.

Conform noilor prevederi ale articolului 16, sunt stabilite **cerințe unice pentru etichetarea** tuturor produselor din tutun, inclusiv pentru pachetele de rezerve pentru tutun încălzit, ce vor fi etichetate conform aceluiași cerințe ca și pachetele de țigarete, inclusiv suprafața dedicată avertismentelor textuale și combinate. Pe pachetele de produse din tutun încălzit pe care actualmente se aplică doar avertismente textuale, după modificare vor fi aplicate avertismente de sănătate combinate.

O altă prevedere propusă în art. 16 include ajustarea la cerințele Directivei 40 privind aprobarea a 3 seturi de avertismente combinate, care vor fi rulate anual pe produsele din tutun, cu redarea consecințelor consumului acestor produse. Redacția nouă a art. 17 vine să prezinte mai clar

cerințele privind etichetarea produselor conexe (țigăretele electronice și produsele din plante pentru fumat). Concomitent se propune unificarea cerinței privind suprafața laterală ocupată de avertismentul de sănătate textual până la 50%, ca și în cazul produselor din tutun, deoarece acestea sunt la fel produse pentru fumat, crează dependență, dăunează sănătății și nu există dovezi că sunt mai puțin nocive.

Amendamentele introduse la articolele 19 și 19¹ vin să preia prevederile Directivei 40 privind **forma și aspectele pachetelor unitare** pentru produsele din tutun, prevederi care nu au fost preluate anterior. Aceasta va permite unificarea formelor pachetelor, precum și respectarea dimensiunilor avertismentelor de sănătate.

Articolul 21 se expune cu următorul titlu "Publicitatea, promovarea și sponsorizarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora". Totodată, articolul se completează cu alineatele (1¹) și (1²) ce țin de interzicerea prezentării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în materiale și programe video, audio, TV, a jocurilor de calculator nou create. La **difuzarea unor materiale audiovizuale**, inclusiv a filmelor TV și video, a programelor TV, video și de știri, care conțin scene cu produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, precum și scene cu procesul de consum al produselor menționate, se va asigura însoțirea lor cu avertismentul: „Fumatul dăunează grav sănătății dumneavoastră și a celor din jur și creează dependență”.

Amendamentele la art. 26 presupun completarea listei **spațiilor unde este interzis fumatul**, inclusiv pe teritoriul parcurilor de distracții, în zonele cu statut de zonă de odihnă și agrement atribuit de autoritățile publice locale, în parcurile acvatice, în preajma piscinelor; pe terasele localurilor de alimentație publică și pe terasele cluburilor de noapte; în stațiile de alimentare cu produse petroliere, inclusiv pe teritoriu și la obiectele amplasate pe acesta. Reglementarea respectivă este necesară pentru a asigura dreptul la un mediu fără fum, garantat de Legea 278/2007, în special în locurile vizitate cel mai frecvent de familiile cu copii. De asemenea în acest articol se expune mai clar responsabilitatea angajatorilor, proprietarilor, managerilor spațiilor publice și ale locurilor de muncă să asigure respectarea normelor legale și un mediu fără fum de tutun la locurile de muncă și în spațiile aflate în gestiune.

Amendamentele la art. 27 și includerea Anexei la Legea 278/2007 se referă la modificarea **semnului unic de interzicere a fumatului** cu expunerea acestuia în versiunea recomandată de Organizația Mondială a Sănătății, care va include o țigaretă aprinsă, un dispozitiv pentru încălzirea tutunului activat, o țigaretă electronică activată și o narghilea activată într-un cerc roșu, barată de o linie roșie transversală – care poate fi însoțit de avertismentul „Fumatul este interzis. Fumatul în aceste încăperi/spații/transportul public contravine legii”, spre deosebire de semnul actual care include doar o țigaretă aprinsă barată de o linie roșie transversală. Această modificare este necesară pentru stabilirea că restricțiile privind fumatul includ nu doar fumatul țigaretelor convenționale, ci și a altor produse

din tutun sau produse conexe noi, cu utilizarea dispozitivelor de încălzire și de livrare a nicotinei, ponderea consumului cărora este în creștere. Anexa conține prezentarea grafică a semnului unic de interzicere a fumatului.

Amendamentele la articolul 25 din **Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012** includ respectarea prevederilor din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, prin afișarea semnului unic de interzicere a fumatului în locuri vizibile, și în cazurile în care sunt constatări înaintate de către populație, interzicerea fumatului în spațiile publice și în alte locuri în care fumatul este interzis, comercializarea produselor din tutun și produselor conexe prin utilizarea internetului și prin unități de comerț ambulant, comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință. **Amendamentele introduse la Articolul 24 din Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri nr. 219/2018** vin să stabilească, la propunerea MAI, responsabilitățile și atribuțiile agenților IGC în constatarea și documentarea cazurilor de nerespectare a legislației în domeniul controlului tutunului, care țin de competența acestora. Amendamentele aduse la articolul 17 din **Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic** au drept scop interzicerea acceptării oricărui tip de sponsorizare, financiară sau de altă natură, din partea

companiilor din industria tutunului sau cu conexiuni cu industria tutunului, precum și promovarea de orice produse din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternative pentru fumat.

Amendamentele la **Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018** vin cu unele modificări și completări la articolele 63-65 și 69 ce vizează reglementările în domeniul controlul tutunului care se referă la serviciile media precum, comunicarea comercială audiovizuale, protecția minorilor, sponsorizarea programelor audiovizuale și plasarea de produse.

Amendamentele la **Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008** completează art. 91¹, cu includerea unor prevederi noi în alin. (10) privind interzicerea comercializării prin internet a produselor din tutun și produselor conexe, completarea alin. (17), (18) și (22)-(24) în conformitate cu modificarea art. 25 și 26 din Legea nr. 278/2007. Concomitent se propune redactarea art. 364¹, 400, 406, 408 și 423³ pentru o mai bună partajare a responsabilităților din autoritățile cu abilități de control în domeniul controlului tutunului – Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, precum și includerea unor responsabilități pentru Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. În Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 la articolul 91¹, alineatele (10) și (22) se completează cu contravenții în cazul comercializării prin internet și comerțului ambulant a produselor din tutun și celor conexe, cu sistarea paginii web și cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Solicită susținerea proiectului.

dl Oleg Chelaru

A menționat că Ministerul Sănătății a prezentat repetat pentru avizare Grupului de Lucru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului).

Analiza de impact în cauză a fost examinată repetat în ședința din 16 aprilie 2024 fiind susținută condiționat.

- Este salutar faptul că se abrogă articolul 9, iar la articolul 4, alineatul (3) cuvintele „și de standardele naționale,” se exclud. Însă este necesar de exclus și cuvintele ”standarde conexe” de la art.5 alin.(1) din Legea nr.278/2007.
- În ceea ce privește punctul 5 din proiect autorii introduc o normă restrictivă pentru activitatea mediului de afaceri. Astfel se prevede că la articolul 11, la alineatele (1) și (3), cuvintele „Se interzice plasarea pe piață” se substituie cu textul „Se interzice **importul, producerea** și plasarea pe piață.” Nu considerăm binevenite astfel de intervenții de limitare a activității de întreprinzător. Este și lipsit de sens de a interzice importul unor categorii de produse care sunt interzise pentru plasare pe piață, iar interzicerea producerii nu se încadrează în obiectivele de dezvoltare economică a statului. La fel astfel de restricții de import și producere nu se regăsesc în Directiva 2014/40/UE.
- În punctul 9 se propune o redacție nouă pentru alin. (4) de la art. 15 „(4) *Avertismentele de sănătate nu se imprimă pe timbrele de acciz, nu ascund sau întrerup în niciun fel marcajele de preț, marcajele de urmărire și asigurare a trasabilității sau elementele de securitate de pe pachetele unitare.*”. Însă, alin.(3) de la același articol deja reglementează interdicția: inclusiv marcaje de preț, marcaje de trasabilitate, marcaje de urmărire/monitorizare a locației.
- Se propune modificarea la articolul 16, alineatul (4) litera f), unde textul „două seturi, a câte 7” se substituie cu textul „trei seturi, a câte 14”. Acest amendament a seturilor de avertismente presupune un proces complex de ajustare din partea operatorilor pieței, care implică dezvoltare de machete, confecționarea elementelor de tipografie, tipărirea, producerea etc. În acest sens este imperios de a acorda o perioadă pentru adaptare la noile cerințe mai mare din momentul publicării în Monitorul Oficial a noii biblioteci de avertismente de sănătate, în concordanță cu practica UE și a Republicii Moldova (de ex: 24 luni). Termenul de 12 luni prevăzut de proiect este unul foarte mic pentru a se ajusta noilor cerințe.

- La articolul 19, litera a) va avea un nou cuprins - „a) *promovează un produs din tutun sau încurajează consumul lui prin crearea unei impresii eronate cu privire la caracteristicile, efectele asupra sănătății, riscurile sau emisiile acestuia, etichetele nu includ nici o informație în legătură cu conținutul de nicotină, gudron sau monoxid de carbon al produsului din tutun*”, însă, alin.(3) al aceluiași articol deja face referința la interdicția imprimării cantității substanțelor nocive pe pachetele unitare. Astfel nu vedem sens de a repeta restricția, plus că fraza este formulată ambiguu și neclar.
- La articolul 21, alineatul (9), după cuvântul „interzice” se completează cu textul vag „reducerea prețurilor, efectuarea promoțiilor”. Nu este clar despre care reduceri de preț se are în vedere, iar astfel de abordare este o imixtiune în activitatea comercială a agențiilor economice care contravine principiilor economiei de piață. Legea deja prevede interdicții ce țin de oferte promoționale a produselor din tutun.
- Litera c) de la alin. (1) a art. 25 se expune în redacție nouă: ”c) *prin intermediul unităților comerciale, care dispun de proprie pagină web, prin intermediul căreia este organizat comerțul online, unităților comerciale online, unităților comerciale cu activitate de comerț electronic prin intermediul paginii web oficială, unde persoana poate comanda mărfuri, a căror livrare are loc prin serviciul de curierat și/sau prin companii de livrare, precum și prin orice pagini web de anunțuri și comunicare din Internet;*”. Textul dat este incert și poate fi interpretat în modul că comercianții care dispun de pagini web și comercializează și produse alimentare prin intermediul acestora nu vor putea vinde produse de tutun în magazinul fizic.
- În p.20 se propune completarea art. 26 cu literele i)-l) cu următorul cuprins: „i) *la balcoanele comune ale blocurilor locative și căminelor, la balcoanele apartamentelor și încăperilor locuibile din cămine, precum și la balcoanele sediilor agențiilor economice; j) în parcurile de distracții, în zonele cu statut de zonă de odihnă și agrement atribuit de autoritățile publice locale, în parcurile acvatice, în preajma piscinelor, pe plaje; k) la terasele localurilor de alimentație publică și la terasele cluburilor de noapte, inclusiv la terasele cinematografelor, discotecilor, disco-cluburilor, saunelor, sălilor de Internet sau la terasele altor localuri de agrement; l) în stațiile de alimentare cu produse petroliere, inclusiv pe teritoriile aferente și la toate obiectele amplasate pe acestea.*”. Interzicerea fumatului în zonele deschise și semi-deschise, precum zonele special amenajate din stațiile de alimentare cu produse petroliere, terase ale restaurantelor, cluburilor și altele este o măsură restrictivă neproportională cu scopurile urmărite de stat. Astfel de interdicții nu vor fi respectate deoarece fumătorii nu vor mai avea spații unde să consume aceste produse legale ce va duce la un val de amenzi și conflicte dintre cetățeni și agenții constataatori, inclusiv corupție. Ca alternativă se poate de păstrat astfel de interdicții însă de inclus careva excepții (de ex. cu excepția locurilor special amenajate și/sau delimitate pentru fumat în spațiilor publice deschise și/sau semideschise). Termenul de ”zone de agrement și odihnă” este destul de vag ce poate crea pe viitor incertitudine în aplicarea acestuia. În ceea ce ține de nou cuprins a alineatului (2) - redacția în vigoare este una mult mai echilibrată și reglementează mai clar unde pot fi consumate produsele din tutun.
- Redacția nouă a alin. (3) a articolului 37 ce ține de retragerea actelor permissive este una vagă deoarece nu stabilește exhaustiv cazurile concrete de încălcări care pot fi ca temei de retragere a actului permisiv (de ex. cazul - *Nerespectarea legislației privind protecția contra expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex în spațiile publice închise, semiînchise, la locurile de muncă, în transportul public și privind comercializarea, publicitatea*, este destul de incert). La fel în acest punct urmează a se menționa că retragerea actului permisiv se face în conformitate cu Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011 și Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.
- La art. 17 din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic alin. (5) se propune în redacție nouă „(5) *Se interzice acceptarea oricărui tip de contribuție voluntară,*

financiară, materială sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau cu conexiuni cu industria tutunului, precum și promovarea, inclusiv în mass-media, scrisă, audiovizuală, on-line, de orice produse din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternativă pentru fumat.”. În acest context este incertă sintagma ”cu conexiuni cu industria tutunului” și cine o stabilește sau o apreciază această conexiune în sensul acestei reglementări.

- În art.91/1 din Codul Contravențional se completează cu următoarea sancțiune „ sistarea paginii web în cazul comercializării prin internet și cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”. Nu se susține asemenea pedeapsă complementară care este una neproportională. Astfel de sancțiuni ar însemna lichidarea agentului economic deoarece o afacere nu mai poate fi reluată dacă i-a fost suspendată activitatea pe un termen de la 6 luni la un an. La fel dispoziția alineatului (21) ce se referă la ”reducerea prețurilor” contravine principiilor de piață. Legislația conține deja cu restricții în ceea ce ține de oferirea promoțională a produselor din tutun.

Alte recomandări/obiecții legate de necorespunderea prevederilor proiectului cu Directiva 2014/40/UE

- În ceea ce ține de definiția termenului ”modificare substanțială a circumstanțelor”, acesta este preluat din Directiva 2014/40/UE, doar că în directivă, este menționat/se face referință la „Eurobarometru 385 din mai 2012 sau pe baza unor studii de prevalență echivalente”. Respectiv nu este clar în ce măsură studiile de prevalență validate de către OMS sunt echivalente cu Eurobarometru, precum și nici ce înseamnă validare. La fel, nu este clar cine recepționează datele de vânzări și cum se va asigura secretul comercial. Norma urmează a fi implementată doar după asigurarea disponibilității studiilor de prevalență echivalente cu Eurobarometru.
- Proiectul stabilește o nouă definiție ”pliculețe cu nicotină – produs care conține nicotină de uz oral, constând din pulbere de nicotină extrasă din tutun sau sintetică, precum și din alte ingrediente, porționate în pliculețe preumplute” care nu este prevăzută de Directiva 40/2014.
- Cu referință la termenul ”produs din tutun încălzit – produsul din tutun care produce aerosol de produs din tutun, care conține nicotină și substanțe chimice în urma activării unor dispozitive pentru încălzirea acestuia și care ulterior este inhalat de către utilizator. În sensul prezentei legi, produsul din tutun încălzit se consideră un produs din tutun pentru fumat” - Redacția propusă de autori nu transpune în totalitate noțiunea din Directivă, deoarece prin modificarea propusă se consideră apriori că toate produsele încălzite sunt produse pentru fumat, fără a considera faptul că în funcție de caracteristicile produsului acesta poate fi unul care nu arde sau unul pentru fumat. Potrivit Art. 7 alin. (12) din Directiva 2014/40/UE – [...], „produs din tutun încălzit” înseamnă un produs nou din tutun care este încălzit pentru a produce o emisie care conține nicotină și alte substanțe chimice, care este apoi inhalată de utilizator(i) și care, în funcție de caracteristicile sale, este un produs din tutun care nu arde sau un produs din tutun pentru fumat.”.¹
- La p. 6 se prevede completarea alin. (5) a art. 12 cu textul: „care nu sunt deținute și nici controlate direct de către industria tutunului”. Se recomandă a fi revăzută deoarece completarea este, în viziunea noastră, eronată din perspectiva Directivei 40/2014. Art.4 alin.(2) din Directivă stabilește că verificările măsurătorilor urmează a fi făcute în laboratoare care nu sunt deținute și nici controlate de industria tutunului. Adică verificările care sunt efectuate prin prisma art.12 alin.(4) din Legea nr.278/2007. Agenții economici au nevoie de propriile laboratoare acreditate pentru a se asigura că nu depășesc emisiile stabilite prin Lege, pe care le notifică ANSP pentru fiecare produs. Respectiv, în cazul dacă ANSP decide să le verifice, această verificare urmează a fi efectuată în laboratoare independente.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022L2100>

- Se propune modificarea articolului 17: *în denumirea articolului, în alineatele (1) și (2) după cuvântul „țigăretele” se completează cu cuvintele „tutunul încălzit”*. Prin operarea acestei modificări se impune aplicarea avertismentelor de sănătate și pentru produsele din tutun încălzit exact ca și pentru țigărele. Aceasta modificare, în viziunea noastră, nu corespunde Directivei. De asemenea, avertismentele combinate au fost concepute pentru țigărele, respectiv este irelevant să fie aplicate și pentru tutunul încălzit, mai ales că există avertismente unde apar imagini cu țigărele, ceea ce nu este echivalent cu *stick*-urile pentru tutunul încălzit. De asemenea, în AIR nu sunt cuantificate costurile și impactul acestei reglementări.

dl Cozmulici

A menționat că referitor la art. 17 (1) și abrogarea lui în totalitate, considerăm că această prevedere este de un risc sporit. Pe de o parte, prin completarea propusă la art. 17, produsele din tutun încălzit sunt excluse de la aplicarea regulilor de etichetare aplicabile produselor din tutun pentru fumat conform art. 17. Pe de altă parte, o dată cu abrogarea art. 17/1 din lege – produsele din tutun încălzit rămân să fie supuse exclusiv regulilor de etichetare generale ale produselor din tutun, care sunt aplicabile țigaretelor, țigărilor de foi (cigarillos), tutunului de rulat, tutunului pentru narghilea. Acest fapt este a) incorect, ilegal, neproportional, având în vedere dimensiunile pachetului unitar; și b) contravine Directivei 2014/40/UE, art. 11.

Nici într-un stat UE acest articol nu este abrogat și acest tip de produs nu este egalat cu țigările convenționale.

De asemenea, pe lângă argumentările Comisie de aplicare a Directivei delegate, jurisprudența din statele

Nici într-un stat UE acest articol nu este abrogat și acest tip de produs nu este egalat cu țigările convenționale.

De asemenea, pe lângă argumentările Comisie de aplicare a Directivei delegate, jurisprudența din statele membre UE a decis în următoarele cazuri:

- În Germania, Tribunalul Administrativ din Braunschweig a pronunțat o hotărâre fundamentală la 23 septembrie 2021, confirmând că mai multe produse din tutun încălzit disponibile comercial de către doi producători trebuie să fie autorizate ca produse noi din tutun fără fum, deoarece îndeplinesc criteriile sau art. 2(5) din directivă pentru un produs din tutun fără fum, ce nu implică un proces de ardere: „Prin urmare, inhalarea de „fum” este irelevantă pentru clasificarea unui produs din tutun nou ca „produs din tutun pentru fumat” – contrar părerii părâtei. În plus, consumul unui produs din tutun prin inhalare este asociat în mod expres cu „produse din tutun fără fum” în sensul art. 2(5) din directivă pentru un produs din tutun fără fum, ce nu implică un proces de ardere: „Prin urmare, inhalarea de „fum” este irelevantă pentru clasificarea unui produs din tutun nou ca „produs din tutun pentru fumat” – contrar părerii părâtei. În plus, consumul unui produs din tutun prin inhalare este asociat în mod expres cu „produse din tutun fără fum” în sensul art. 2(5) din Directivă, în temeiul art. 2(8) din directivă, astfel încât acest mod de consum nu poate fi în sine caracteristic pentru încadrarea ca „produs din tutun pentru fumat” [...] Dacă un produs din tutun este „fără fum” în sensul directivei poate fi în consecință determinată exclusiv pe baza cerințelor menționate expres în definiția legală a statutului.”

- În mod similar în Suedia, în cazul în care clasificarea unui anumit produs din tutun încălzit a fost contestată, Curtea Administrativă a concluzionat la 9 septembrie 2022, că „factorul decisiv pentru ca un produs din tutun să fie clasificat ca produs din tutun fără fum sau ca produs din tutun pentru fumat este dacă produsul este consumat prin ardere.”

- În proces sunt și alte cazuri pe rol în Franța și Irlanda, dar având la bază deja două precedente europene.

dl Ghenadie Rusu

A menționat că o parte din obiecții au fost luate în considerare, totodată luând în considerație aducerea ca argument Rportul OMS, despre regresul RM în lupta cu fumatul se concluzionează că politica de stat nu prea își are efect, de aceea armonizarea și transpunerea prevederilor UE este

una foarte semnificativă. Se propune transpunerea fidelă a prevederilor Directivei 2014/40, iar prevederile naționale de revăzut în așa fel că să nu mai impact asupra unei industrii întregi de cultivare a porumbului. Astfel în calitate de obiecție rima neconcordanță este cu cea a Politicii agricole Comune (REG UE 1308/2013) care instituie o organizare comună a piețelor pentru produsele agricole, care înseamnă toate produsele inclusiv tutunul brut și neprocesat. Astfel, în calitate de obiecții și propuneri se pot formula:

1. excluderea art. 3 alin (2) care de fapt contravine drepturilor menționate la art. 6 alin (1) lit d).
2. Prin excluderea art. 9, rămâne neacoperită evaluarea conformității tutunului care intră în Republică și este plasat pe piață. Astfel, pct. 9 alin 3) (și alte prevederi) al Reg. **SANITAR privind plasarea pe piață și comercializarea tutunului nefermentat și tutunului fermentat, produselor din tutun și produselor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora aprobat prin HG 1065/2016 nu va mai avea temei. În concluzie la obiecția dată se recomandă revizuirea/reformularea art. 9 astfel încât să poată fi aplicate evaluarea conformității ale produselor brute din tutun.**
3. La art. 11 alin (1) și (3) se propune ajustarea formulării și utilizării noțiunii de „plasare pe piață”, astfel încât să nu contravină cu drepturile importatorilor care produc sau procesează pentru alte piețe.
4. Art. 34 face responsabil MS la supravegherea consumului de produse, pe când la art. 31 care se referă la creșterea conștientizării și educaționale ale publicului se propun modificări și se atribuie competențele la ANSP. Se consideră că astfel de prevederi sunt foarte apropiate ca responsabilitate și se solicită utilizarea principiilor unificate de reglementare.
5. prevederile alin. (6) se consideră excedetare î raport cu competențele MS, întrucât prevederile Legii nr. 20/2006 cu privire la standardizarea națională (art. 8, alin (4) lit. (b)) prevede înaintarea propunerilor privind adoptarea, anularea și înlocuirea standardelor moldovenești prin intermediul Comitetelor Tehnice. De menționat că ANSP are persoane delegate în cadrul CT3 - tutun și produse din tutun al Institutului de Standardizare, unde pe parcursul ultimilor ani nu au parvenit nici o propunere din partea persoanei delegate.
6. O altă recomandare este prevederea referitoare la „Laboratoarele respective nu sunt deținute și nici controlate în mod direct sau indirect de către industria tutunului”, care este prevăzută la alin 2) art. 4 al Directivei 2014/40. În acest sens, se propune revizuirea completării propuse prin reglementarea separată a acestui aspect. Locul intervenției propuse reprezintă o restricție, care va duce la blocarea activităților de determinare a emisiilor de către agenții economici – operatori ai pieței tutunului, efectuate în scopul conformării cu cerințele legale în ceea ce ține de nivelurilor maxime admise. De asemenea, restricționarea efectuării măsurărilor (determinării) emisiilor doar în laboratoarele care nu sunt deținute și nici controlate direct de către industria tutunului contravine și Directivei 2014/40/UE, dat fiind faptul că art.4 alin.(2) din Directiva 2014/40/UE se referă la verificarea măsurărilor de emisii în cadrul laboratoarelor care nu sunt deținute și nici controlate direct de către industria tutunului și nicidecum nu interzice efectuarea măsurătoarelor în oricare dintre laboratoarele acreditate în conformitate cu legislația națională și cu acordurile de recunoaștere bilaterală. Laboratoarele deținute de industria tutunului, precum și cele care nu sunt controlate sau deținute de industrie necesită a fi acreditate pentru a avea măsurători conforme standardelor menționate la alin.(3) art.12 din Legea nr.278/2007. Respectiv, pentru a nu periclita activitatea agenților economici, precum și pentru a fi în conformitate cu Directiva 2014/40/UE este necesar de a exclude completarea de la alin.(5) din art.12, cu efectuarea modificărilor în sensul transunerii art.4 alin.(2) din Directivă după cum urmează: *La art.12 alin.(4) se completează la final cu textul "Verificarea de către Ministerul Sănătății a corespunderii nivelurilor de emisii se efectuează în laboratoare, care nu sunt deținute și nici controlate în mod direct sau indirect de către industria tutunului"*.
7. În scopul asigurării unei perioade tranzitorii suficiente pentru agenții economici care vor implementa noile modificări, dar și pentru adoptarea actelor normative secundare, se propune extinderea perioadei . Această perioadă este în conformitate cu practica UE, ori practica UE a

demonstrat că la adoptarea Directivei 2014/40, publicarea în JO al UE a fost la data de 10.10.2014 iar prevederile au intrat în vigoare la data de 20.05.2016.

dl Ion Șalaru

A menționat că RM face parte din Convenția-cadru privind Controlul Tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății, și că s-a angajat la diminuarea suprafețelor de tutun prin cultivarea culturilor sustenabile. În calitate de contraargument este că toate țările UE sunt membre ale Convenției și au aceleași angajamente, doar că prin Politicile agricole Comune este în continuare subvenționată producerea de tutun.

S-a decis: *proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (7 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 4 – nu se susține).*